

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár

ALAPÍTÓ OKIRATA

A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény (a továbbiakban: Kt.) 2. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, figyelemmel a 3. § (2) bekezdésében és a 4. §-ában foglaltakra, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ámr.) 10. §-ára, továbbá a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényben, a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvényben foglaltakra tekintettel, az 1965-ben létrehozott

Sемmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár

központi költségvetési szerv Alapító Okiratát – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – módosítom és egységes szerkezetbe foglalt szövegét az alábbiak szerint állapítom meg:

I.

Általános rendelkezések

1. A költségvetési szerv

1.1. neve:	Sемmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár
1.2. hivatalos neve:	Sемmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár
1.3. rövidített neve:	SOMKL
1.4. idegen nyelvű elnevezése:	
angol nyelven:	Sемmelweis Museum, Library and Archives of the History of Medicine
német nyelven:	Sемmelweis Museum, Bibliothek und Archiv für Geschichte der Medizin
orosz nyelven:	Музей,библиотека и архив медицинских наук им. Семмелвэиса
latin nyelven:	Museum, Bibliotheca et Archivum Historiae Artis Medicinae de I. Ph. Semmelweis Nominata

2. Székhelye: 1013 Budapest, Apród u. 1-3.

3. A költségvetési szerv besorolása: közszolgáltató költségvetési szerv, közintézmény.
Szakmai besorolása: országos múzeum, nyilvános szakkönyvtár, szaklevéltár

4. A létrehozásáról rendelkező jogszabályra (határozatra) való hivatkozás: fennállását deklarálja: 1997. évi CXL. törvény 2. sz. melléklete; Alapító Okirat száma: 9434/2008.

5. Működési köre: országos

5.1. Múzeumi területen:

- Gyűjtőköre kiterjed a magyar és egyetemes orvostörténet (beleértve gyógyszerészet és az egészségügy történetét is), valamint az azzal kapcsolatos nemzetközi orvostörténet muzeális emlékeire.

- Gyűjtőterülete az egész ország és - a nemzetközi egyezmények figyelembevételével – a szomszédos országok, illetőleg a világ minden olyan pontja, ahol a szóban forgó emlékek fellelhetők.

5.2. Könyvtári területen:

- Gyűjtőköre kiterjed a magyar és egyetemes orvostörténet (beleértve gyógyszerészet és az egészségügy történetét is), valamint az azzal kapcsolatos nemzetközi orvostörténet könyvtári dokumentumaira.

5.3. Levéltári területen:

- Gyűjtőköre kiterjed a) megszűnt orvosi, gyógyszerész egyesületek és társaságok iratanyagára, b) a Magyar Orvostudományi Társaságok és Egyesületek Szövetsége központi szerveire és tagtársaságaira, általában a nem érdekvédelmi jellegű, tudományos tevékenységet kifejtő orvostudományi (beleértve a gyógyszerészeti és egészségügyi) társaságokra és egyesületekre.

6. Irányító szerv neve, székhelye:

Oktatási és Kulturális Minisztérium
1055 Budapest, Szalay u. 10-14.

7. Az intézmény működési helye

Telephelyek:

a) közérdekű muzeális kiállítóhelye: „Arany Sas” Patika, 1014 Budapest, Tárnok u. 18.

b) könyvtárai:

ba) Semmelweis Orvostörténeti Könyvtár, 1023 Budapest, Török u. 12.

bb) Erney József Gyógyszertörténeti Könyvtár, 1084 Budapest, Mátyás tér 3.

8. A költségvetési szerv iratai őrzésének helye:

Részben székhelye, a gazdasági iratok tekintetében a Közgyűjteményi Ellátó Szervezet székhelye, 1062 Budapest, Bajza utca 32.

9. Jogszabályban meghatározott közfeladat: örökségvédelem — múzeumi tevékenység, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: 1997. évi CXL. tv.) 38. és 42. §-a értelmében, továbbá könyvtári, levéltári tevékenység az 1997. évi CXL. törvény 54-55. §-a alapján.

II.

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár alap-, kiegészítő-, kisegítő és vállalkozási tevékenysége

1. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

1.1. Múzeumi területen:

Az 1997. évi CXL. tv. 38. és 42. §-a alapján

a) A gyűjtőkörébe tartozó kulturális javak (tárgyi, képi, írásos, hang- és egyéb forrásanyag) és az ehhez kapcsolódó kulturális értékkel bíró információk felkutatása, gyűjtése, őrzése, szakszerű nyilvántartása, kezelése, állagmegóvása és védelme; továbbá tudományos feldolgozása, a tudományos eredmények közzététele.

- b) Kulturális szolgáltatásaival, az állandó és időszakos kiállításokkal, valamint a hozzájuk kapcsolódó múzeumpedagógiai tevékenységgel, családi- és közösségi programokkal, szakmai rendezvényekkel – a minél szélesebb körű hozzáférés érdekében - szolgálni a társadalom művelődését, a formális és nem formális oktatás céljait, és a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségével segíteni az egész életen át tartó tanulás folyamatát.
- c) A gyűjtőkörét illető, valamint a muzeológia területén folytatott tudományos, módszertani kutató- és publikációs munka végzése, a külső kutatók szakmai támogatása, kutatószolgálat működtetése.
- d) Együttműködés a hazai és külföldi, ill. nemzetközi szakmai és muzeológiai szervezetekkel, társintézményekkel.
- e) Jogszabályok alapján – az intézmény gyűjtőkörébe tartozó kulturális javakkal összefüggésben – a kulturális örökségvédelem hatósági feladataiban való közreműködés: a kulturális javak védetté nyilvánítási eljárásai, valamint kulturális javak külföldre történő kivitelének hatósági engedélyezési eljárásai során szakvélemény adása, a kulturális örökségvédelem hatósági nyilvántartása számára adatszolgáltatás, és – örökségvédelmi hatósági felkérésre – közreműködés a védetté nyilvánított kulturális javak ellenőrzésében.
- f) Az intézmény gyűjtőkörébe tartozó kulturális javak esetében – a jogszabályok, ill. a felügyeleti szerv felkérése alapján végzett, a tudomány adott ismeretanyagára támaszkodó és annak eredményeit felhasználó – szakértői tevékenység.
- g) Részvétel az orvos- és gyógyszerésztörténeti képzésben, együttműködés a Semmelweis Egyetemmel, a Debreceni Egyetem Orvostudományi Karával és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karával.

1.2. Könyvtári területen:

- a) Gyűjti, feldolgozza, megőrzi és szolgáltatja a gyűjtőkörébe tartozó könyvtári dokumentumokat, valamint az azok feldolgozásához szükséges egyéb dokumentumokat.
- b) Elősegíti az orvostörténeti kutatásokat, továbbá az orvos és gyógyszerésztörténelem egyetemi oktatásának bázisgyűjteménye.
- c) Nyilvános könyvtárként megfelel az 1997. évi CXL. tv. 54. §-ában meghatározott alapkövetelményeknek és végzi az 55. §-ban meghatározott alapeladatokat.
- d) Tájékoztatást nyújt a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól.

1.3. Levéltári területen:

Tudományos szolgáltatást végző állami intézmény szaklevéltáraként az 1995. évi LXVI. tv. 19.§-a alapján

- a) gyűjti, nyilvántartja, feldolgozza, szakszerűen kezeli és biztonságosan megőrzi a gyűjtőkörébe utalt iratanyagot.
- b) Az iratanyag használatát lehetővé teszi annak szakág szerinti átselejtezésével, rendezésével, valamint a tudományos igényű áttekintést biztosító levéltári segédletek készítése és közzététele révén.
- c) Az őrizetére bízott iratanyagból kérelemre hiteles másolatot vagy tartalmi kivonatot ad ki.
- e) Gondoskodik a megrongált vagy pusztulásnak indult iratanyagok konzerválásáról vagy restaurálásáról, továbbá különösen jelentős iratanyagáról biztonsági másolatot készít, vagy készíttet.
- f) Iratanyagának oktatási illetőleg közművelődési célú felhasználását, valamint a levéltári tevékenység megismertetését kiadványokkal és egyéb módon elősegíti.

1.4. Az intézmény alaptevékenységei között kiemelt feladatai az alábbiak:

- a) a megyei és városi múzeumok, patikamúzeumok és orvosi, gyógyszerészeti emlékházak orvos- és gyógyszerésztörténeti tevékenységével, anyaggyűjtésével, fenntartásával és

kiállításával kapcsolatos szakmai feladatok országos szintű koordinálása, s ezzel összefüggésben szakmai tanácsadás, segítségnyújtás;

b) a magyar orvos és gyógyszerészettörténet szellemi hagyatékát magába foglaló, többszintű Digitális Archívumának létrehozása és működtetése.

1.5. Ellátja továbbá az oktatási és kulturális miniszter által meghatározott és alaptevékenységi körébe utalt további feladatokat.

A fenti alaptevékenységek magukba foglalják az azokat közvetlenül támogató szellemi és fizikai (technikai) jellegű tevékenységeket is.

2. A költségvetési szerv kisegítő tevékenysége:

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár kisegítő tevékenységet nem folytat.

3. A költségvetési szerv vállalkozási tevékenysége:

3.1. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár vállalkozási tevékenységet nem folytat.

3.2. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht). 90.§ (7) bekezdése alapján az alap-, kiegészítő, kisegítő és vállalkozási tevékenységből származó bevételeket és kiadásokat elkülönítetten kell megtervezni és elszámolni.

4. Az alaptevékenység államháztartási szakfeladatrend szerinti megjelölése:

4.1. Az alaptevékenység 2009. december 31-éig érvényes államháztartási szakfeladatrendi besorolása:

92311-6 Nemzeti könyvtári és szakkönyvtári tevékenység

92321-5 Múzeumi tevékenység

4.2. Az alaptevékenység 2010. január 1-jétől érvényes államháztartási szakfeladatrendi besorolása:

SZAKFELADAT SZÁMA	SZAKFELADAT MEGNEVEZÉSE
910201	Múzeumi gyűjteményi tevékenység
910202	Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység
910203	Múzeumi kiállítási tevékenység
910204	Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység
910301	Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság működtetése
910302	Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság megóvása
856099	Egyéb oktatást kiegészítő tevékenység
910121	Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
910122	Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
910123	Könyvtári szolgáltatások
910131	Levéltári állomány gyarapítása, kezelése és védelme
910132	Levéltári szolgáltatás, tudományos, publikációs és

	információközvetítő tevékenység
581100	Könyvkiadás
581900	Egyéb kiadói tevékenység

5. Az intézmény államháztartási szakágazati besorolása: 910200 Múzeumi tevékenység

III.

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár működése

1. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár élén főigazgató áll, akit – pályázat alapján - az oktatási és kulturális miniszter (a továbbiakban: miniszter) a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján határozott időre bíz meg, illetve vonja vissza megbízását (szükség esetén nevezi ki és menti fel), valamint gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

2. A főigazgató munkáját a gazdasági vezető segíti. A gazdasági vezetőt a Kt. 8. § (2) bekezdése alapján a miniszter - a főigazgató javaslatára – pályázat útján határozatlan időre bízza meg, valamint vonja vissza megbízását (szükség esetén nevezi ki és menti fel) és gyakorolja felette a fegyelmi jogkört. Az egyéb munkáltatói jogokat a főigazgató gyakorolja felette.

3. A főigazgató-helyettest a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján, pályázat útján, határozott időre a főigazgató – a miniszter egyetértésével – bízza meg és vonja vissza megbízását (szükség esetén nevezi ki és menti fel), valamint gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

4. A foglalkoztatottak foglalkoztatási jogviszonya: a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár alkalmazottai a közalkalmazottak jogállásáról 1992. évi XXXIII törvény, valamint a törvény végrehajtásáról szóló 150/1992. (XI.20.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó közalkalmazottak.

5. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár szervezeti felépítését és működésének rendjét, a vezetők közötti feladatmegosztást, a belső és külső kapcsolatokra vonatkozó további jogszabályok által előírt rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SzMSz) határozza meg. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár köteles az SzMSz-t és mellékleteit, továbbá annak módosításait az Alapító Okirat hatálya alá lépését követő 60 napon belül elkészíteni és a miniszterhez jóváhagyás céljából felterjeszteni.

6. A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár alaptevékenységét az Oktatási és Kulturális Minisztérium belső szabályzata szerint jóváhagyott munkaterv alapján végzi.

IV.

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár gazdálkodása

Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár önállóan működő központi költségvetési szerv, amelynek pénzügyi-gazdasági tevékenységét külön megállapodás alapján a Közgűjteményi Ellátó Szervezet önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv látja el.

**V.
Záró rendelkezések**

Jelen Alapító Okirat 2009. július 1. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2008. április 17-én kelt, 9434/2008. iktatószámú Alapító Okirat a hatályát veszti.

Budapest, 2009. 07. 01.

Oktatási és Kulturális Minisztérium
mint az Alapító képviselője
átruházott jogkörében eljárva
Arató Gergely
államtitkár s.k.